

I. Inleiding

Van 18 november 2020 tot en met 4 december 2020 kon via de website www.internetconsultatie.nl worden gereageerd op de verzoeken van de verenigingen Brancheorganisatie Groente en Fruit Nederland (hierna BO G&F) en Brancheorganisatie Sierteeltproducten (hierna BO Sierteelt), gericht aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), om verbindend verklaring van voorschriften op het gebied van onderzoek en innovatie en de financiering daarvan.

Toekenning van het verzoek tot algemeen verbindend verklaring betekent dat niet verbonden ondernemers in de glastuinbouwsector worden verplicht zich te registreren bij de brancheorganisatie. Voorts worden zij verplicht een financiële bijdrage te betalen aan de brancheorganisatie.

De beoogde periode waarbinnen de verplichting tot jaarlijkse afdracht van de financiële bijdrage jegens BO G&F en BO Sierteelt van toepassing zal zijn 1 januari 2021 tot en met 31 december 2022.

Met deze internetconsultatie is uitvoering gegeven aan artikel 5:6 van de Regeling producenten- en brancheorganisaties en artikel 165 van de Europese marktordeningsverordening (GMO).

Het verzoek van BO G&F en BO Sierteelt heeft betrekking op het gezamenlijke 'Programma onderzoek en innovatie Kennis in je Kas' en heeft tot doel dat ook ondernemers die niet aan de brancheorganisatie zijn verbonden, tot en met 31 december 2022 verplicht worden mee te betalen aan het onderzoeksprogramma. De aanvraag strekt zich uit tot twee regelingen van de beide BO's die gelijkkluidend zijn aan die in september 2019 algemeen verbindend zijn verklaard.

II. Doel van de consultatie

Het doel van deze consultatie is om alle belanghebbenden en vooral de niet bij BO G&F en BO Sierteelt aangeslotenen in de gelegenheid te stellen te reageren op het voorstel van BO G&F en BO Sierteelt.

In het kader van de uitvoering van artikel 5:6 van de Regeling producten- en brancheorganisaties en artikel 165 van de GMO zijn de reacties van belang voor de besluitvorming van de Minister van LNV op de verzoeken van BO G&F en BO Sierteelt ten aanzien van:

- De mate waarin wordt voldaan aan het vereiste van artikel 165 van de GMO dat het 'Gezamenlijk programma' van algemeen economisch belang is voor marktdeelnemers wier activiteiten met glastuinbouw verband houden (ondernemers die onder glas groenten, fruit en siergewassen produceren)
- De mate waarin niet bij BO G&F en BO Sierteelt aangesloten glastuinbouwondernemers, op wie de financieringsverplichting komt te rusten, voordeel zullen hebben van de onderzoeken die ter uitvoering van het 'Gezamenlijk programma' zullen worden uitgevoerd.

Er kon op het hele voorstel worden gereageerd en de volgende vragen zijn aan respondenten voorgelegd:

1. Beoordeling algemeen economisch belang en resultaten onderzoeksprogramma's en de effecten daarvan voor marktdeelnemers:

De aan de Brancheorganisatie Groenten en Fruit Nederland en aan de Brancheorganisatie Sierteeltproducten verbonden ondernemers zijn verplicht mee te betalen aan het onderzoeksprogramma. Met de algemeen verbindend verklaring komt de verplichting om mee te betalen ook te liggen op ondernemers die niet aan een van deze bracheorganisaties verbonden zijn.

- Bent u van mening dat het bestaande "Programma Onderzoek en Innovatie Kennis in je Kas 2019-2020" van algemeen economisch belang en van nut is voor de glastuinbouwsector als geheel en dat de gevraagde bijdrage tot voldoende voordeel en resultaten leidt voor de ondernemers?
2. Beoordeling wijziging termijn van het onderzoeksprogramma.
 - Bent u van mening dat de wijziging van de termijn tot en met 2022 van het onderzoeksprogramma leidt tot voldoende nut, voordeel en resultaten ten behoeve van de glastuinbouwsector als geheel?

III. Resultaat van de consultatie

De link naar de website www.internetconsultatie.nl/glastuinbouwsector is via de website van RVO onder de aandacht gebracht.

Er zijn 20 reacties binnengekomen.

Hiervan waren 12 reacties positief, voornamelijk op basis van de argumentatie dat collectief onderzoek noodzakelijk voor het behoud van de koploperspositie van de Nederlandse glastuinbouw en het geven van invulling aan nieuwe uitdagingen op het gebied van klimaat en energie, gewasbescherming en water.

In de negatieve reacties wordt aangegeven de meerwaarde van het onderzoeksprogramma niet te zien, dan wel dat een bijdrage op vrijwillige basis plaats moet vinden of afhankelijk moet zijn van de omvang van het bedrijf en het type teelt. Op deze 8 reacties wordt hieronder nader ingegaan, waarbij ook een aantal misverstanden wordt verhelderd, zoals dat van grote bedrijven een lagere bijdrage per ha wordt verwacht dan van kleine bedrijven en dat het onderzoeksprogramma KIIK zich alleen op energie-intensieve teelten zou richten.

IV. Wat is op hoofdlijnen met de reacties gedaan?

De naar voren gebrachte argumenten in de ontvangen reacties geven geen aanleiding om af te zien van de AVV-verlening.

Eén reactie bevat de verkeerde veronderstelling dat met de AVV lidmaatschap van de brancheorganisatie verplicht wordt gesteld. Dit is niet het geval, de bijdrage aan het onderzoeksprogramma wordt verbindend verklaard, maar niet het lidmaatschap van een brancheorganisatie. Er wordt in verschillende reacties tevens opgemerkt dat het tarief per ha lager is voor grote bedrijven. Dit is bij KIIK niet het geval. Alle telers krijgen een factuur van € 350 per hectare. Bedrijven tot 5.000 m² zijn uitgezonderd.

Het onderzoek van KIIK betreft onderzoek naar energiebesparing, water en gewasbescherming. Dit zijn de onderwerpen waar de tuinbouw als geheel, maar ook iedere ondernemer voor grote maatschappelijke opgaven staat. De genoemde argumenten spelen met name een rol bij 1 van de 3 onderdelen van het programma, het energieonderzoek. Daarvan is aan te geven dat het energieonderzoek zich zeker niet alleen richt op nieuwe, grote en energie-intensieve teelten. Onderzoek naar energiebesparing volgens 'Het nieuwe Telen' reikt bijvoorbeeld mogelijkheden aan voor betere klimaatsturing (gedrag) waardoor energie bespaard kan worden, ook zonder investeringen. Daarbij worden zoveel mogelijk teelten in het onderzoek meegenomen. De reacties zijn minder gericht op de onderdelen water en gewasbescherming. Zorgvuldig omgaan met water en gewasbescherming is tevens een belangrijk onderdeel van het onderzoeksprogramma KIIK en een verantwoordelijkheid van alle bedrijven.

De overige reacties van de 8 respondenten die negatief hebben geoordeeld, hebben geen betrekking op het nut voor de tuinbouwsector als geheel. De reacties betreffen de specifieke situatie van ondernemers met tegenvallende inkomsten of ondernemers in een afbouwfase van het bedrijf. Een andere reactie had betrekking op een voorkeur om eigen onderzoek te financieren. De brancheorganisatie beoogt met het onderzoeksprogramma het toekomstperspectief van de tuinbouwsector als geheel en de ondernemers daarbinnen te verbeteren door de teelt te verduurzamen bij huidige en toekomstige ondernemers. Het ligt op de weg van de brancheorganisatie om het draagvlak in de sector te vergroten voor de ambities uit het onderzoeksprogramma op het terrein van klimaat en energie, water en gewasbescherming.

V. Vervolg

Het besluit wordt aangeboden aan de Minister. Dit besluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant en gemeld aan de Europese Commissie.